

**КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 20 від 05. 2024 року

Заступник голови Приймальної комісії

Олексій ЖИЛЬЦОВ

ПРОГРАМА

творчого конкурсу з сольного співу

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 025 Музичне мистецтво

Освітня програма: 025.00.02 Сольний спів

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри академічного та
естрадного вокалу

протокол № 5 від 08. 05.2024

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА

Київ – 2024

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Творчий конкурс з сольного співу для вступників, які мають повну загальну середню освіту складається з одного туру і проводиться в один день.

Метою творчого конкурсу з сольного співу є виявлення та оцінювання творчих здібностей вступників спеціальності 025 Музичне мистецтво, освітньої програми 025.00.02 «Сольний спів».

Завданням творчого конкурсу з сольного співу є перевірка рівня:

- сформованості вокальних даних (чистота інтонування, співацький діапазон, темброве забарвлення голосу, точність відтворення нотного тексту, дотримання авторського задуму, розподіл дихання у фразях, вокальна дикція та артикуляція тощо);
- художнього виконання народної пісні a-cappella (ладо-тональна стійкість, ритмічна чіткість, втілення художнього образу);
- культури звуку (якість звуковидобування і звуковедення, володіння штриховою технікою, виконавська манера тощо);
- володіння вокальною технікою, здатність до емоційного розкриття художнього образу твору;
- чистоти інтонування, здатності до інтонування запропонованого музичного матеріалу, наявності гармонічного та мелодичного слуху, вміння визначати на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор)
- чітка дикція, емоційне втілення твору.

Форма проведення практична:

- художнє виконання двох різнохарактерних творів, а саме: один – із супроводом (з концертмейстером або фонограмою «мінус 1»), другий – народна пісня a-cappella;
- перевірка музичних даних;
- виразне читання напам'ять вірша або байки.

Особливі умови: Онлайн дистанційно.

До участі у творчому конкурсі допускаються вступники, які зареєстрували

електронний кабінет вступника через портал <https://vstup.edbo.gov.ua/> (з 01.07.2024) та в цьому кабінеті подали заяву на участь у творчому конкурсі/фаховому іспиті (з 03.07.2024 по 10.07.2024 – для участі в конкурсі на бюджет; з 03.07.2024 по 25.07.2024 – для участі в конкурсі на контракт).

Для забезпечення об'єктивного оцінювання члени комісії також прослуховують відеозаписи творів програми, які має надіслати вступник до початку творчого конкурсу з музики шляхом заповнення google-форми. Вступник отримує покликання на google-форму на особисту електронну пошту, яку вказав при реєстрації заяви на творчий конкурс АБО в електронному кабінеті вступника.

Відеозаписи мають проводитися без вимикання та зупинки камери (єдиним дублем), з початку до кінця виконання двох творів програми послідовно, без зупинок та без монтажу. На відеозаписі повинно бути чітко видно виконавця. На початку запису вступник представляється та оголошує програму, яку буде виконувати. Назва файлу відеозапису має містити ПІБ вступника та назву твору (наприклад, «Іваненко І.І._пісня»). Вимоги до відео: максимальний об'єм файлу 20 Гб, формат запису mp4.

Правила проведення вступних випробувань онлайн (дистанційна форма) та вимоги до вступників під час складання творчих конкурсів

1. Члени екзаменаційної комісії створюють відеозустріч у ресурсі Zoom та надсилають запрошення на електронні пошти вступників.
2. Вступники проходять ідентифікацію під час підключення до сесії за 30 хв. до початку складання творчого конкурсу. За цей час кожен вступник підтверджує ідентифікацію особи та демонструє підготовлене приміщення. Для ідентифікації вступник демонструє оригінал документа, що засвідчує особу.
3. У час, визначений як початок випробування, в чат надсилається посилання для входу в окремі сесійні зали (кімнати) для творчого конкурсу.

4. Під час складання творчого конкурсу обов'язково ведеться відеозапис. Беручи участь у випробуванні вступник погоджується з тим, що буде вестися запис випробування.
5. У разі виникнення під час складання творчого конкурсу обставин непереборної сили вступник повинен негайно повідомити екзаменатора або іншу відповідальну особу про ці обставини за допомогою визначеного каналу зв'язку (телефон, месенджер тощо).
6. Під час складання творчого конкурсу **вступник зобов'язаний:**
 - не залишати зону видимості веб-камери;
 - не відключати мікрофон та не знижувати його рівень чутливості до звуку під час випробування;
 - використовувати один / два засіб виведення зображення (монітор, телевізор, проєктор, телефон).
7. Під час складання творчого конкурсу **заборонено:**
 - залучати на допомогу третіх осіб;
 - надавати доступ до комп'ютера стороннім особам;
 - вступати у розмови з третіми особами.
8. **Порушення цих вимог є підставою для ухвалення рішення про анулювання результатів творчого конкурсу та виставлення незадовільної оцінки.**

Виявлені знання і вміння вступників оцінюються кількістю балів відповідно до встановлених критеріїв. Оцінка за творчий конкурс вважається **незадовільною**, якщо вступник отримав **менше 100 балів**.

Критерії оцінювання

Кількість балів (max – 200)	Критерії
180 – 200	Вступник точно відтворив нотний і літературний текст, продемонстрував ладотональну та темпоритмічну чіткість, відтворив характер твору, успішно засвідчив впевненість у виконанні та наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), продемонстрував наявність культури звуку (звуковидобування, звуковедення, штрихи, виконавська манера) та музичного фразування, засвідчив чітку інтонаційну стійкість, наявність музичного слуху, точно визначив на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), презентував виразне та емоційне прочитання вірша або байки, чітко відтворив ритмічний малюнок та мелодію твору.
160 – 179	Вступник відтворив нотний і літературний текст з незначними технічними помилками, продемонстрував ладотональну та темпоритмічну стійкість з певними огріхами, відтворив характер твору, засвідчив впевненість у виконанні та наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), продемонстрував наявність культури звуку (звуковидобування, звуковедення, штрихи, виконавська манера) та музичного фразування, засвідчив інтонаційну стійкість, наявність музичного слуху, визначив на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор) з певними похибками, не достатньо виразно та емоційно презентував прочитання вірша або байки, відтворив ритмічний малюнок та мелодію твору з деякими огріхами.
140 – 159	Вступник відтворив нотний і літературний текст з певними текстуальними помилками, не точно утримав ладотональність та відтворив темпоритм при виконанні, не розкрив характер творів та невпевнено їх виконав, засвідчив наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), продемонстрував незначні недоліки при звукоутворенні, звуковеденні та виконанні штрихів, засвідчив одноманітність у виконанні без музичного фразування, засвідчив інтонаційну стійкість і наявність музичного слуху з певними похибками, здійснив

	помилки при визначенні на слух ладів (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), невиразно презентував прочитання вірша або байки, відтворив ритмічний малюнок та мелодію твору з деякими помилками.
120 – 139	Вступник на достатньому рівні відтворив нотний і літературний текст, відтворив ладотональну нестійкість та темпоритм з похибками, відтворив характер твору, на достатньому рівні засвідчив наявність природних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу) та продемонстрував наявність культури звуку (звуковидобування, звуковедення, штрихи, виконавська манера), музичного фразування, продемонстрував нестійку інтонацію, визначив з помилками на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), презентував не достатньо виразне прочитання вірша або байки, ритмічний малюнок відтворив з помилками.
100 – 119	Вступник на посередньому рівні відтворив нотний і літературний текст та допустив значну кількість текстових і технічних помилок, що задовольняє мінімальним вимогам програми фахового випробування, продемонстрував ладотональну та темпоритмічну нестійкість, продемонстрував мінімальний рівень наявних вокальних даних (тембр голосу, робочий діапазон, сила звучання, рухливість голосу), засвідчив значні недоліки при звукоутворенні, звуковеденні та виконанні штрихів, засвідчив одноманітність у виконанні без музичного фразування, засвідчив низьку інтонацію, не правильно визначив на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор), презентував беземоційне прочитання вірша або байки, невірно відтворив ритмічний малюнок.
1 – 99	Вступник виявив низький рівень володіння вокальними навичками та співацьким голосом, невміння інтонувати, утримувати ладотональність та темпоритм, беземоційне прочитання вірша, нездатність визначати на слух лади (мажор, мінор, гармонічний мажор, гармонічний мінор, мелодичний мінор) та відсутності музичного слуху, нездатний відтворити ритмічний малюнок і запропоновану мелодію.

Зміст програми

Вокальне виконання двох різнохарактерних творів: один – із супроводом (з фонограмою «мінус 1»), другий – народна пісня а-cappella; перевірка музичних даних; виразне читання на пам'ять вірша або байки.

Академічний вокал (Оперний спів)

1. **Арія АБО класичний твір** (В. Моцарт арія Сусани «Schon Klopfet mein liebender business» з опери «Весілля Фігаро»; Шуман Р. «Лотос»).
2. **Народна пісня а-cappella** (наприклад: українська народна пісня «Ой, джигуне, джигуне»).
3. Перевірка музичних даних (музичний слух, відчуття ритму, музична пам'ять, ладове відчуття).
4. Виразне читання напам'ять вірша або байки (за вибором вступника).

Естрадний вокал

1. **Естрадна пісня** (наприклад: І. Поклад. «Чарівна скрипка», Music by N. Gimbel & words by P. Beltran – «Sway»).
2. **Народна пісня а-cappella** (наприклад: українська народна пісня «Якби мені черевики»).
3. Перевірка музичних даних (музичний слух, відчуття ритму, музична пам'ять, ладове відчуття).
4. Виразне читання на пам'ять вірша або байки (за вибором вступника).

Орієнтовний перелік вокальних творів

Академічний вокал (Оперний спів)

Арії для жіночих голосів

- А. Вівальді арія Ірен «Sposa son disprezzata» із опери «Баязет».
- Г. Гендель арії із ораторії «Месія».
- Г. Гендель арія «Dignare» з кантати «Te Deum».
- В. Моцарт арія Бастьєни з опери «Бастьєн і Бастьєна».
- К. Monteverdi «Lasciatemi morire» Dell 'opera «Arianna».
- Р. Vencini arietta «Tanto sospirero».

G.B. Bononcini «Per la gloria d'adorarvi» aria dell'opera «Griselda».

F. Cavalli Arietta «Dolce amor bendato dio».

A. Cesti «Tu mancavi a tormentarmi».

G. Giordani «Caro mio Ben».

A. Lotti arietta «Pur Dicesti».

N. Manfroce Arietta «Povero cor».

D. Manzolla «Quando tu mi guardi e».

N. Matteis canzonetta «Caro volto Pallidetto».

W. Mozart Aria Di Barbarina dell'opera «Le nozze di Figaro».

G. Pergolesi «Se tu mami».

A. Scarlatti «O Cessate di piagarmi».

A. Vivaldi «Vieni, vieni o mio diletto».

Арії для чоловічих голосів:

Дж. Верді Аріозо Жермона з опери «Травіата».

Г. Гендель Речитатив та арія Ксеркса з опери «Ксеркс».

Т. Джордані «Caro mio Ben».

А. Кальдара «Alma del core».

В. Кирейко Арія Перелесника з опери «Лісова пісня».

М.Лисенко Пісня Петра та Миколи з опери «Наталки Полтавки».

В. Моцарт Арія Зарастро з опери «Чарівна флейта».

В. Моцарт Арія Фігаро з опери «Весілля Фігаро».

А.Скарлатті «Sento nel core...».

Камерні твори:

Е. Гріг «Skovsang» (Лісова пісня), «Jeg elsker Dig» (Люблю тебе), «En Svane» (Лебідь), «Сон», «Колискова», «Троянди», «Весняний дощ».

Ф. Шуберт «Форель», «Серенада», «Баркарола».

Р. Шуман «Лотос».

В. Моцарт «Die kleine Spinnerin» (Маленька пряля), «Das Veilchen» (Фіалка).

В. Заремба «Якби мені черевики».

Л. ван Бетховен «La marmotte» (Бабак), «Mollys Abschied» (Прощання Моллі).

Й. Гайдн «Liebes Madchen hor mir zu» (Люба дівчино, послухай мене).

К. Стеценко «Стояла я і слухала весну».

Я. Степовий «Розвійтеся з вітром».

Українські народні пісні:

«Бодай ся когут знудив».

«Вечір близенько».

«В кінці греблі шумлять верби».

«Гандзя».

«Глибока криниця».

«Грицю, Грицю, до роботи».

«І шумить, і гуде».

«Їхав козак за Дунай».

«Закувала зозуленька».

«Зелененький барвіночку».

«Зацвіла в долині червона калина».

«Лугом іду, коня веду».

«Мав я раз дівчиноньку».

«Місяць на небі».

«Нащо мені чорні брови».

«Одна гора високая».

«Ой, джигуне, джигуне».

«Ой, дівчино, шумить гай».

«Ой, на горі сніг біленький».

«Ой, на гору козак воду носить».

«Ой, не світи, місяченьку».

«Ой, не ходи, Грицю».

«Ой, маю я чорні брови».

«Ой, під вишнею».

- «Ой, піду я до млина».
- «Ой, ти місяцю».
- «При долині кущ калини».
- «Сонце низенько».
- «Стелися, барвінку, низенько».
- «Стоїть гора високая».
- «Стоїть явір над водою».
- «Ти до мене не ходи».
- «Чи я в лузі не калина була».
- «Чом, чом не прийшов».
- «Якби мені черевики».
- «Якби мені не тиночки».

Пісні українських композиторів:

- О. Андрієвська «Запливай же, роженко весела».
- В. Верменич «Чорнобривці».
- В. Верменич «На калині мене мати колихала».
- О. Білаш «Два кольори».
- О. Білаш «Над Україною».
- О. Білаш «Полинь».
- О. Білаш «Полтавська полька».
- О. Білаш «Прилетіла ластівка».
- О. Білаш «Журавка».
- О. Білаш «Пісня про калину».
- О. Білаш «Стань зорею мені».
- І. Білозір «Пшеничне перевесло».
- П. Дворський «Рідна мова».
- П. Дворський. «Смерекова хата».
- Л. Дудківський «Черешневий гай».
- Л. Дудківський «Якщо любиш – кохай».
- О. Злотник «Маки червоні».

- О. Злотник «Гай, зелений гай».
- О. Злотник «Чуєш, мамо».
- О. Злотник «Батько і мати».
- О. Злотник «Марево снів».
- В. Івасюк «Водограй».
- В. Івасюк «День без тебе».
- В. Івасюк «Кленовий вогонь».
- В. Івасюк «Я піду в далекі гори».
- В. Івасюк «Запроси мене у сни».
- В. Івасюк «Тільки раз цвіте любов».
- В. Івасюк «Балада про мальви».
- В. Івасюк «Балада про дві скрипки».
- В. Івасюк «Жовте листя».
- В. Івасюк «Мандрівний музика».
- В. Івасюк «Червона рута».
- В. Івасюк «Пісня буде поміж нас».
- І. Кириліна «Яблуневі зливи».
- І. Кириліна «Лісова пісня».
- М. Мозговий «Край».
- М. Мозговий «Земле, моя».
- М. Мозговий «Зачаровані слова».
- М. Мозговий «Минає день».
- Т. Петриненко «Пісня про пісню».
- Т. Петриненко «Господи, помилуй нас».
- І. Поклад «Чарівна скрипка».
- І. Поклад «Скрипка грає».
- І. Поклад «Зелен клен».
- І. Поклад «Кохана».
- О. Пономарьов «Колискова».
- О. Пономарьов «Моє кохання сірооке».

Я. Степовий, сл. Т. Шевченка «Зоре моя вечірня».

К. Стеценко, сл. Самійленка «Вечірня пісня».

В. Хурсенко «Соколята».

В. Хурсенко «Ні, я нічого не забув».

І. Шамо «Три поради».

І. Шамо «Пісня про Київ».

І. Шамо «Пісня про щастя».

І. Шамо «Ідуть дощі».

І. Шамо «Проводжала мати свого сина».

Б. Янівський «Журавочка».

Пісні зарубіжних композиторів:

Music by Elton John, lyrics by Bernie Taupin – «Believe».

Music & words by Johnson, Penniman, Blackwell – «Long tall Sally».

Music by Alice Dona & words by Serge Lama – «Se suis Malade».

Music by N. Gimbel & words by P. Beltran – «Sway».

Music by Tomaso Giovanni Albinoni, Rick Allison & words by Lara Fabian, Dave Pickell – «Adagio».

Music by Mike Chapman & words by Holly Knight – «Simple the Best».

Music by Cy Coleman & words by Dorothy Fields – «Big Spender».

Music & words by Kristian Lundin, Andreas Carlsson – «I'm Alive».

Music & words by Alan Merrill and Jake Hooker – «I Love Rock' N'Roll».

Music & words by Floyd Nathaniel Hills and Kara Elizabeth Dio Guardi – «Sober».

Music & words by Adriano Celentano – «I love you».

Music & words by Dorothy LaBostrie and Richard Penniman – «Tutti frutti».

Music & words by Burt Bacharach and Hal David – «Say A Little Prayer For You».

Music & words by Jon Bon Jovi, Richie Sambora, Jay Orpin и Max Martin – «It's My Life».

Music & words by Tim Rose – «Venus».

Music & words by Freddie Perren and Dino Fekaris – «I Will Survive».

Music & words by Don Gibson – «Sweet Dreams».

Music by Bernardino Bautista Monterde, Spanish lyric by Antonio Music & words by Ortiz Calero, English lyric by Dorothy Dodd – «Macarena».

Music & words by Sam Brown – «Stop!».

Music & words by Kenny Edmonds and Antonio Reid – «I'm Your Baby Tonight».

Music & words by Bob Gaudio and Peggy Farina – «Beggin».

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Антонюк А. Постановка голосу. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : Підручник. К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
3. Вправи та вокалізи: навчально - методичний посібник / Київ. ун-т ім. Б. Грінченка; упоряд.: Е. В. Макарова, В. Г. Яковенко. Київ : Київ ун-т ім. Б. Грінченка, 2010. 58 с.
4. Мережко Ю.В., Шепеленко Г.Б. Вокальні твори українських композиторів кінця XIX – початку XXI століття: навч.-метод. посіб. для студентів ВЗО. Київ: Інтерсервіс, 2020. 180 с.
5. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ, 1985. 80 с.
6. Можайкіна Н.С. Методика викладання вокалу. Хрестоматія: навчальний посібник. Київ, 2016. 216 с. <https://lira-k.com.ua/preview/12214.pdf>
7. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. 116 с.
8. Пляченко Т.М. Методика викладання вокалу: навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). Кіровоград : КДПУ, 2005. 80 с.
9. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. Київ, 1998. 160 с.

Додаткові:

1. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; Національна Академія Наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. – Т. 1. – 680 с.
2. Українська музична енциклопедія. / Гол. редкол. Г. Скрипник; НАН України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – К.: Вид. ІМФЕ НАН України, 2018. Т. 5 – 536 с.
3. Вокальні твори [укладач, редактор, автор ідеї і вступної статті Надія Супрун-Яремко]. Апріорі 2017 р. 104 ст.
4. Milton Okun New York Times Great Songs of the Sixties Paperback – June 1, 1970. 340 p.